

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

คุณภาพที่ดีของประชากรเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ปัจจัยที่จำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพของประชากรที่สำคัญปัจจัยหนึ่งก็คือเด็ก หรือเยาวชนของประเทศที่มีพัฒนาการแต่ละด้านที่ดีเหมาะสมกับวัย ทั้งนี้ เพราะเด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีการพัฒนาสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายจิตใจและเป็นกำลังที่สำคัญอันจะนำประเทศไปสู่ความสำเร็จในอนาคต การที่เด็กจะมีพัฒนาระบบทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ และมีความสามารถตามวัยแต่ละด้านของเด็ก และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าพัฒนาการของเด็กเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ถ้ามีพัฒนาการล่าช้าจะมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายจิตใจ และมีความยากลำบากในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ตลอดจนไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ซึ่งเด็กเหล่านี้จะเป็นภาระแก่ครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้ในอนาคต

จากการสำรวจสภาวะสุขภาพ พัฒนาการ และการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุแรกเกิดถึง 5 ปี ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2542 ของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยทำการสุ่มตัวอย่าง 3,096 คนจากประชากรใน 4 ภาค 9 จังหวัดของประเทศไทยโดยใช้แบบทดสอบพัฒนาการ DDST (Denver Development Screening Test) พบว่า มีเด็กเข้าข่ายพัฒนาการล่าช้า (Suspect) ถึงร้อยละ 28.31 โดยแยกเป็นพัฒนาการล่าช้าด้านภาษา ร้อยละ 13.66 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและการปรับตัวร้อยละ 10.21 ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ร้อยละ 4.10 และด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเองร้อยละ 3.20 ซึ่งเด็กที่เข้าข่ายพัฒนาการล่าช้า (Suspect) นั้นหมายถึงเด็กที่ไม่ผ่านการทดสอบตามแบบทดสอบพัฒนาการตั้งแต่ 1 ข้อเป็นต้นไป (สำนักส่งเสริมสุขภาพ, กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข, 2542 : ออนไลน์) ในปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรวัยเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี จำนวน 5,762,000 คน (สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขานุการการศาสนาศึกษา, 2548 : ออนไลน์) ซึ่งหมายถึงประเทศไทยมีประชากรวัยเด็กเล็กและที่กำลังเรียนอยู่ในระดับอนุบาลเข้าข่ายมีพัฒนาการล่าช้าถึง 1,631,222 คน ถ้าปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข ในอนาคตข้างหน้าก็จะส่งผลกระทบต่อกุญแจพัฒนาการทั้งหมด ไม่ได้จากการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาประเทศชาติ

จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือตอนบนและมีอัตราความเจริญทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร มีจำนวนประชากรเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี จำนวน 99,017 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2549 : ออนไลน์) และปัจจุบันผู้ป่วยของให้ความสนใจกับการศึกษาและการพัฒนาในช่วงปฐมวัยของลูกค่อนข้างสูง ดังจะเห็นได้จากการ

แบ่งขันที่สูงในธุรกิจโรงเรียนอนุบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งเฉพาะในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่นั้นมีจำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึง 42 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : ออนไลน์) และถ้าเด็กปฐมวัยไทยเข้าร่วมพัฒนาการล่าช้าร้อยละ 28.31 ดังที่ได้กล่าวมาก็จะมีเด็กแรกเกิดจนถึงเด็กที่เรียนระดับอนุบาลในจังหวัดเชียงใหม่พัฒนาการล่าช้าถึง 28,031 คน ทั้งนี้ปัจจุบันในจังหวัดเชียงใหม่มีสถานกระดับส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ด้วยกัน 3 แห่ง ที่ให้บริการด้านการกระตุ้น ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาพัฒนาการคือ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ ศูนย์กระตุ้นพัฒนาการเด็กพิเศษ Special Child Center คลินิกกิจกรรมบำบัด ศูนย์บริการเทคนิคการแพทย์คลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผู้รับบริการในปัจจุบันจำนวน 50, 60 และ 70 คนตามลำดับ (สุทธิค่า เมืองชุม, 2550 : สัมภาษณ์) (อุทิศ เมืองชุม, 2550 : สัมภาษณ์) (วีรภัณฑ์ เดชาคำ, 2550 : สัมภาษณ์) ซึ่งผู้รับบริการทั้งสามแห่งรวมกันคิดเป็นเพียง 0.64% ของเด็กที่คาดว่ามีพัฒนาการล่าช้าทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เหตุที่ผู้ปกครองเด็กอีก 99% ไม่นำบุตรมากระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ อาจเป็นเนื่องมาจากผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของลูก ไม่เคยได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์กระตุ้นพัฒนาการ ไม่มีเวลาในการนำบุตรไปรับบริการ หรืออาจมีความรู้สึกไม่ดีที่ต้องนำลูกไปรับการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ (งามพันธ์ วรรณวงศ์ และ อาจาร แสนชัย, 2542 : 30-34)

จากข้อมูลทางการศึกษาที่กล่าวมาทำให้ทราบว่ายังมีผู้ปกครองที่มีบุตรพัฒนาการล่าช้าอยู่อีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้นำบุตรมารับการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ ซึ่งในการกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการนั้นยิ่งเด็กได้รับการกระตุ้นส่งเสริมเร็วเท่าไหร่ก็จะเป็นผลดีต่อเด็กมากขึ้นเท่านั้น และพัฒนาการเด็กจะมีการพัฒนามากที่สุดในช่วงแรกเกิดถึง 6 ปี ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการทราบถึงทัศนคติต่อศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครองเด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการศึกษาระดับนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานบริการปัจจุบันจะได้นำไปปรับปรุงการดำเนินงาน และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจที่จะทำการลงทุนในธุรกิจสถานกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการจะได้นำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทาง ช่วยในการตัดสินใจในการลงทุนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทราบทักษะดิจิทัลของผู้ปักธงที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ในอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงทักษะดิจิทัลของผู้ปักธงเด็กนักเรียนอนุบาล ที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการ ที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

1.3.3 เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้ที่สนใจลงทุนในธุรกิจสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการ ในอนาคต

1.4 นิยามศัพท์

ทักษะดิจิทัล หมายถึง ทักษะดิจิทัลของผู้ปักธงที่มีต่อศูนย์ฯ ศูนย์ฯ ประจำปีงบประมาณ 3 ส่วน คือ องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกหรือความคิดเห็น และองค์ประกอบเกี่ยวกับความตั้งใจก่อพฤติกรรม ที่มีต่อส่วนประสมการตลาดบริการ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์/บริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านกระบวนการ

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการ หมายถึง สถานบริการประจำศูนย์ฯ ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้คำปรึกษา พัฒนาการ แก่เด็กพัฒนาการล่าช้า ไม่เป็นไปตามวัย และเด็กพิเศษทุกประเภท โดยผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการแพทย์

ผู้ปักธง หมายถึง บิดาหรือมารดาชาวไทยที่มีบุตรเรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่